

nike. Kako malo pa so mu udi odseka verjeli, kaže dejstvo, da so vsi sledili izvajanjem dr. Korošca ter jih odobrvali. Minister Peschka je dobil za svoj govor v Gradcu odločno grajo ter se zasebno izgovarja, da ni tako hudo govoril, kakor poročajo časniki; vendar pa si ne upa tega povedati jasno. Nemško liberalne stranke so zelo nevoljne, da se ravno napada njihovega ministra najhujše.

V poljedelskem odseku se je dne 4. t. m. razpravljalo o predlogih socialdemokratov Sramel in Rener, s katerimi se zahteva prost uvoz mesa in živine iz sosednih in tudi tujih držav. Besedo je povzel tudi poslanec Roškar ter je odločno ugovarjal proti temu, da bi povzročali kmetje druginjo živl v mestih. Dokazal je to s številkami sedanjih cen pri prodaji naše živine; saj tudi druginja mesa ni tako silovita, kakor socialdemokrati kričijo, ker se celo na Dunaju dobiva meso izborne kakovosti za ceno od 48 do 60 krajcarjev kg. Nadalje je povedal, da še Avstrija ni imela v tako lepem številu upeljane živinoreje, kakor jo ima danes, in da v kratkem času lahko oskrbuje ne le domači trg, temveč tudi izvaža v inozemstvo. Ako bi se dovolilo uvažanje mesa in živine, se s tem ne uniči samo naša evetoča živinoreja, temveč tudi kmečki posestniki, katerih obstanek je danes odvisen od primernih cen živine. Ugovarjal je proti predbacivanju, da smo kmetje oderuhi pri prodaji živl, kar dokazuje ogromna zadolženost kmetov. Oderuhi so pa splošno bogati ljudje. Že samo zaradi zdravstvenih razmer je potrebno zaprtje mej proti vsem tujim državam, ker od tistega časa, ko imamo meje na zunaj zaprte, so kužne bolezni pri domači živini skoraj popolnoma pnehale. Da nas družina, to je hlapeci in dekle, zapuščajo, je največ vzrok naš slabi gospodarski položaj. Torej z vso opravičenostjo zahtevamo, da se nam sredstva puste, s katerimi je mogoče zboljšati naše življenske razmere, ter priti zopet do blagostanja v prilog vseh državljanov. Vladi je govornik rekel v obraz, da bi bilo nevarno odpreti tudi samo srbsko mejo za uvažanje živine, ker to ni samo potrebno, temveč uničujoče za domačo živinoreje, kateri z vso enerzijo protestirajo proti vsakemu uvažanju, bodisi mesa ali živine. Ako se nam vzame še ta edini dohodek, potem je popolno uboštvo kmečkega ljudstva nezogibni nasledek; to prepričati je najvažnejša naloga vlade in kmečkih poslancev.

V delegacijah zborujejo tudi samo odseki kakor pri državnem zboru. Minister za zunanje zadeve baron Entental je slikal, kaj so naši odnosi do vseh držav zelo pristrani, posebno do Nemčije ter Italije, s katero imamo takozvano trozvezo. Prijetno je dirnilo, da proti slovenskim državam na Balkanu ni več ubral tistega visokega ošabnega to-na kakor prejšnji minister Goluhovski. Naznanil je, da bo začela Avstrija na Balkanu tudi skrbeti za gospodarski upliv ter bo v to svrhu gradila železnice, ki bodo vezale Avstrijo z Balkanom ter dovoljevale izvoz naših proizvodov ne samo na Balkan, ampak tudi v Malo Azijo. Glede izseljencev je obljubil minister, da se bo poskrbelo še bolj za njih varstvo v tujih, prekomorskih deželah.

Odprtje srbske meje so socialdemokrati in nemodri kmečki poslanci kakor je Roblek, kakor poročajo dunajski časniki, vendar dosegli. Upeljati se bo smelo vsako leto iz Srbije okoli 20.000 komadov zaklane goveje živine in okoli 70.000 komadov zaklanih svinj. Take neumnosti naredijo poslanci, kateri nimajo zmožnosti za politični poklic in se vendar vsiljujejo med politike. Jasno je, da bo uvoz srbske živine kmetom živinorejcem hudo škodoval in da bodo cene živini zopet padle. Narodna stranka je zanesla med štajerske Slovence razpor in bratomorni boj, obenem pa tudi kmečkemu stanu pogubno politiko.

V pruskem deželnem zboru zahteva, kakor znano, vlada več milijonov, da Poljakom siloma odkupi njih posestva in jih tako izžene iz njih domovine. Zelo razveseljivo je, da je nemška katoliška stranka centrum v tem vprašanju ob strani Poljakov in da jih brani proti vladi. Tudi bratislavski kardinal Kopp je ravnanje vlade obsodil v deželnem zboru z resnimi besedami, ki so po vsej Evropi naredile globok utis.

Mala politična naznanila.

Dne 31. jan.: Zagrebški občinski svet bo vlada razpustila, ker župan ni hotel pozdraviti novega bana.

Dne 1. febr.: „Mir“ poroča, da bo gotovo koroški deželni zbor sredi junija sklican h kratkemu zasedanju. — Na Češkem bodo socialdemokrati in češki radikalci kandidirali v deželni zbor v nekaterih okrajih ženske. — V delegacijah nameravajo skleniti, da se zvišajo častniške plače.

Dne 2. febr.: Na Hrvatskem je začel ban baron Rauch predstavljati uradnike. Svoje pristaše zbira okoli sebe, nasprotnike razpošilja po deželi. Kaj ga to briga, če stanejo take prestave tisoče in tisoče kron. — Bolgarska je dobila novo demokratsko ministrstvo. — Iz Maroka poroča general Amade, da se je vnel blizu Inzambra dveurni boj, v katerem je padlo osem Francozov, ranjenih je bilo okoli 50.

Dne 3. febr.: Danes je imel ministrski svet sejo zaradi ustanovitve delavskega ministrstva. — Dunajskemu županu Luegerju je že precej boljše.

— Ker pošljeta Angleška in Španska vojne ladije pred Lizbono, hoče tudi Nemčija tja poslati več ladij.

Dne 4. febr.: Avstrijska delegacija je izrekla danes svoje ogorčenje in sožalje nad dogodkom na Portugalskem.

Kazne novice.

Imenovanje. Profesor na mariborskem bogoslovju ž. g. dr. Franc Feuš je imenovan kanonikom. — C. g. Anton Slander, duh. svet. in dekan v Starem trgu pri Slovenjgradcu je imenovan za častnega kanonika. Cestitamo!

Osebnosti. Premeščen je vladni koncipist g. dr. Ratej iz Konjice v Celje. — Davčni praktikant Zottel je prestavljen iz Celja v Laški trg; na njegovo mesto pride asistent g. K. Mraz iz Sevnice.

Iz pravosodne službe. Prestavljen je sodnijski pristav dr. Jos. Drobnič iz Cirknice v Slovenjgradcu; imenovani so: okrožnim sodnikom v Slovenjgradcu dr. Anton Doležel, pristav v Ptuj, v Sošanju dr. Viljem Stepischnegg, pristav v Ptuj; sodnim tajnikom: pristava dr. Franc Mohorič v Ormožu za Ljubljano, dr. Anton Torggler v Mariboru za Celovec; sodnim pristavom: avskultant Ivan Zemljic za Ormož, dr. Fr. Wressnig, dr. Stefan Saganin in dr. Fr. Korošec za Ptuj.

Naši liberalci vedno hujše lažejo; poraz 23. prosinca jim je pamet zmešal. V njih glasilu zopet psujejo, zabavljajo, lažejo, da se kad. Poslancu dr. Benkoviču očitajo, da se je nekemu uglednemu nemškemu politiku izjavil, da ni klerikalec in da „duhovnike za nos vodi“ (!!), da so mu duhovniki pokrili deficit pri „Pos. Straži“. Seveda so to pristne liberalne laži in zavijanja. „Narodni List“ in „Domovina“ pa lahko zaslužita 1000 K, če dokažeta, da je ali bode kak duhovnik več nego naročnik po 1 K plačal za „Posavsko Stražo“.

Domisljavi Kukovec. Premagani general se hrabro trka na junaške prsi, češ: vendar sem junak, čeprav sem bil neusmiljeno tepen, saj so tudi duhovniki priznali, kakšen orjak da sem. V dokaz osreči svet z neko dogodbico, ki jo je objavil v zadnjem „Narodnem Listu“. „Ni še mnogo let“, tako piše, „kar je dr. Kukovec opustil svoje sodelovanje pri „Domovini“, ker je prišel v političnih nazorih v navskrižje s strujo slogašev ali prvakov. Duhovniki so se takrat približevali dr. Kukovcu, polni navdušenja zanj so mu govorili napitnice in mu ponudili vodilno mesto v štajerski slovenski politiki, če bode zaslopl njih načela in javnosti zmiraj z vso odločnostjo.“ No, no, gospod Kukovec, tako hudo pa ni bilo! Mogoče je eden ali drugi duhovnik govoril bolj prijazne besede posebej z ozirom na to, ker se je dr. Kukovec v neki dobi iz gotovih vzrokov kazal bolj krščanskega, toda to je le bilo v privatnem krogu. „Narodni List“ pa celo stvar predstavlja tako, kakor da bi vsi spodnještajerski duhovniki ali vsaj njihovi izbrani zastopniki prišli h Kukovcu, se mu ponižno poklonili, kakor se spodobi pred takim velikanom, ter „polni navdušenja zanj“ ga iskreno prosili: „Dični Vekoslav Prvi! Ti Edini! Vodi nas! Bodi rešitelj naše štajerske slovenske domovine!“ Takšna domisljajevost pa je že res otroško-smešna, zato jo tudi vzamemo kot predpustno šalo. Zakaj pa v politiki ne bi bilo takšnih šal? O Kukovecovi sposobnosti ne maramo soditi, ker ga nočemo osebno žaliti. Sodili pa so že o njej tisti ljudje, ki so poslušali na shodih njegove slabe, nepremišljene in nepravilne govore, sodili so o njem tisti vrli slovenski kmetje, ki so ga videli v sredi med onimi, ki so v celjskem Narodnem domu pljuvali na poštene kmete, sodil ga je prav posebno zadnji veleznameniti ljudski shod pri Sv. Juriju pod Taborom, kjer so priprosti kmetje tako razcefrali njegovo politično modrost, da so kar cape visele od njegove politične uniforme ter jo je z veliko naglico popihal iz vasi. Svetujemo torej g. doktorju, naj nevaležni politiki obrne hrbet ter se naj rajši poprime svojega poklica, iz katerega si naj kuje zlate rumenjake. Če to te obrnil v prid naše domovine, bo res njen prijatelj.

Vse plačano. Terglavova zmaga je liberalni stranki popolnoma zmešala pamet. Že sedaj naznanja, kako bo pri prihodnjih deželnozbornih volitvah delala z denarjem in kaj bo vse plačevala: Plačevala bo agitacijo, govornike, potovanja, lepake in letake, stroške zapisma in „Narodni List“. Pri prihodnjih volitvah bo torej vse, kar bo prišlo od liberalne strani, plačano. To si moramo dobro zapomniti!

Liberalno učiteljstvo je nenavadno občutljivo, če mu kdo očita njegovo pogubno delovanje. Listi pa, katere ono vzdržuje („Domovina“, „Narodni List“) so polni napadov na druge stanove. Poglejmo le, kako nesramno piše zopet sobotna „Domovina“ o duhovniškem stanu: „Župniki imajo krasna (!) posestva in sedaj se zvišane stalne plače; poleg tega se guli ljudstvo na vseh koncih in krajih! Skrbeli bomo po svojih močeh za to, da ne bo streglo naše ljudstvo politiki trebuhov posameznih gospodarjev...“ Dobro bo, ako bomo mi enkrat nasprotno odkrili, kako visoko je liberalno učiteljstvo plačano za svoje politično rovanje med ljudstvom. Kajti liberalni učitelj se pri nas itak več poča s po-

litiko nego s šolo! Gospodje, zapomnite si svoje napade, da ne boste kričali, da smo mi začeli pomnati, ko bomo odkrivali ljudstvu delo in plače liberalnih učiteljev.

Celjski liberalni pošteniaki. Na Štefanovo je govoril dr. Korošec v bralnem društvu v svojem rojstnem kraju pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Sedaj ko je pretekel dober poldrugi mesec od tega dogodka, izmislila sta si „Narodni List“ in „Domovina“, da je izrekel dr. Korošec tudi besede: „Dandanes so ne gre več za narodnost — ampak za vero.“ Ker dr. Korošec že tretji teden biva na Dunaju, kjer je navzoč pri razpravah proračunskega odseka, obrnili smo se naravnost v St. Jurij, da nam razkrijejo najnovejšo laž. Dobili smo pojasnilo: „Kar piše „Narodni List“ in „Domovina“ o Koroševem govoru, je seveda zlagano. Tudi razburjenost je izmišljena. Dr. Korošec je govoril, kako se tvorijo stranke med narodi in v parlamentu ne samo po narodnoštnem stališču, ampak vedno bolj sili v ospredje tudi versko in gospodarsko načelo.“ — Da je to res, bode dr. Korošecu potrdil vsak omikani človek, ki ni prespal zadnjega časa. Sicer pa je dr. Korošec ravno s svojim govorom v proračunskem odseku pokazal, da mu „ni narodnost nič.“ Med tem ko brani dr. Korošec na Dunaju svoj narod, ga „narodnjaki“ doma besno napadajo. Taki so celjski liberalni pošteniaki!

Heil dr. Kukovec! Poročali smo, da je prodal dr. Kukovec kos svojega posestva tudi posilnemu g. Grašiču. Sedaj se hoče oprati v listih tega madeža z otročjim izgovorom, da je Grašič občeval z njim v slovenskem jeziku. No, ali ne govori večina posilincev le slovenski? S takimi izgovori se slovenska javnost ne da več pomiriti!

Kompromis hočejo! Narodna stranka sanja v zadnjem „Narodnem Listu“ o kompromisu (sporazumljenju) s Kmečko zvezo za prihodnje državnozbornske volitve. Kaj bo storila Kmečka zveza v danem slučaju, ne vemo, ker se še o tem ni govorilo pri njenem vodstvu. Mi povemo le svoje misli: Narodna stranka govori o kompromisu, zraven nabira že sedaj denar za najljutejši boj pri prihodnjih volitvah. Očividno je, da hoče Kmečko zvezo le uspariti, sama pa se pripravlja na boj z denarjem. To je nepošteno ravnanje, kakor je pri Narodni stranki že od nekdanj v navadi. In če se bo liberalna stranka potegovala za sporazumljenje, je pričakovati da bo stavila tako visoke zahteve, katerih kmečka stranka nikdar ne bo smela privoliti, le z namenom, da bo potem lahko kričala: Glejte, Kmečka zveza je nespravljiva! Narodna stranka je tudi za tako nepoštenost sposobna! Vprašali bi tudi: Zakaj hoče Narodna stranka premirje le za volitve? Če ji je boj neljub, zakaj je zanesla boj na Slovenski Štajer? Zakaj je razbila slogo in pričela toli obzato-vanja vredni boj med brati? Ali res samo radi tega, da spravi par študentov pod streho in zadosti častihlepnosti nekaterih sedanjih voditeljev? Ob tej priliki pripomnimo, da je Kmečka zveza na zborovanju v Mariboru lanskega leta prišla z namenom, da se najde sporazumljenje s takozvanimi starimi rodoljubi, kompromis z liberalci, ki so začeli boj na Štajerskem, pa je vsled sklepa vodstva odklonila! Kdor hoče vedno le kompromise, naj ne začenja boja!

„Narodni List“ piše: „Da so sredstva naše mlade organizacije pičila, ker nimamo na razpolago čistih dobičkov političnih in nepolitičnih posojilnic kakor klerikalci in prvaki, je menda tudi znano.“ Temu nasproti moramo prvič pribiti dejstvo, da do sedaj nobeden denarni zavod, katerega vodijo pristasi Kmečke zveze, ni prispeval niti vinarja v politične svrhe, drugič pa tudi pribiti dejstvo, da Narodna stranka žaluje, da nima denarnih zavodov v popolni oblasti, da bi z rezervnimi zakladi in čistimi dohodki pokrivala svoje stroške. Tako torej izgleda pošteno narodno-gospodarsko delo Narodne stranke, denarni zavodi naj prispevajo za strankin zaklad. Upamo, da bodo posojilnice a la Sv. Urban pri Ptuj uresničile to željo Narodne stranke.

Tržne vesti. Na tržiščih je zapihal drug veter, ki je ugoden za konzumenta. Zopet imamo jasen dokaz, da konzum lahko uravnava cene, ako ne takoj, se pa počasi pojavi upliv manjšega konzuma. Ta teden nam je prinesel znatne padce v cenah. Ogrski spekulantje so na neutemeljen način navili cene na tako visoko stopinjo, da je kupčiji in konzumu kar zmanjkalo sape. Kupčija je popolnoma zaspala. Mlini so popolnoma zapustili trg in drugega ni kazalo, kakor znižati cene. Vkljub temu padcu cen se tržišča niso oživila, konzum ni postal lažji. Jako majhne ponudbe zadostujejo zahtevam. Glavni vzrok nazadovanju cen tiči baje v tem, da moka ne gre in da so budimpeški mlini prisiljeni delati z jako majhno paro. Kako bo pa v bodoče, se ne ve. Tudi svetovna tržišča so se morala zadovoljiti z nižjimi cenami. Ameriška tržišča so zadnje soboto izgubila okoli 40 v na 100 kg, in v tem tednu so šle cene še nižje, v pristaniščih se je pojavilo jako veliko pšenice za uvoz v Evropo in tudi Avstralija je začela izvažati trikrat večje množine kakor lansko leto. To je najboljši dokaz, da so bila neresnična doseganja poročila, da Avstralija ne bo mogla veliko izvažati. Morda se bo tudi pri nas prilozlo precej pšenice na dan. — Konzum moka je dan za dnem slabši, moka vedno bolj zaostaja in mlini si ne morejo drugače pomagati, kakor da ve-

dno bolj skrčujuje obrat. Kakor pravi neko poročilo iz Budimpešte, so trije budimpeški mlini ustavili delo za nekaj časa in danemu zgledu mislijo baje slediti tudi drugi mlini. Z ozirom na nižje cene sirovin prodajajo tudi pšenično moko za 20—30 v in rženo moko okoli 70 v nižje. Tudi klajna moka je cenejša, medtem ko je cena otrobov ostala neizpremenjena. — Akoravno je postala kupčija z usnjem živahnjša, vendar se še ne zaupa položaju, ampak se čaka z nakupom. Kože so se znatno utrdile v ceni. — Cene hmelja so neizpremenjene, kupčija mrtva. — Živina in meso na Dunaju: Pitani ogrski voli 66—82, gališki 69—78, krave 60—70, pitane svinje 88—100 v za 1 kg žive teže. Meso: Govedina, sprednje, 56 v do K 1.56, zadnje, 80 v do K 1.80, teletina 72 v do K 1.60, svinjina K 1.08 do 1.70, teleta 80 v do K 1.36, svinje 88 v do K 1.28 kg.

* **Poučni tečaj** v Slovenjgradcu se vrši posebno za sodne okraje Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj in Vrnsko. Prosimo svoje zaupnike, da opozorijo razborite mladeniče na ta tečaj. S. K. S. Z. dobiva pisma z željo, da se priredi enak tečaj še tudi v Mariboru. Ker stanejo taki tečaji Zvezo tudi veliko denarja, je skoro izključeno, da bi se to zimo priredili tak tečaj v Mariboru, pač pa nameravamo prihodnjo zimo prirediti celo gotovo v Mariboru tečaj s posebno izbranim programom. Letos je vrh tega bil v Mariboru itak že zadružni tečaj. Naši somišljeniki naj torej blagohotno uvažujejo naše težave, vsled katerih ne moremo vsega storiti, kar bi sami radi.

* **Odbor „Slovenske dijaške zveze“** prosi, da se morebitne pošiljatve knjig naslavljajo: Ferdo Merala, cand. iur., Ljubljana, Sv. Petra cesta 30, denarni prispevki pa na Franca Logarja, stud. iur., Gradec, univerza. Če se pošiljatve naslavljajo direktno na društvo, ima večših neprijetnosti tovariš v Ljubljani pri prejemanju.

Mariborski okraj.

m **Poljudna predavanja** v Mariboru. Zadnje nedelje je g. dr. Verstovšek ob precejšnji udeležbi nadaljeval razpravo o zavarovalnem zakonu. Kdor preštudira Körberjevo predlogo o zavarovanju iz leta 1904, najde v njej mnogo nedostatkov, pričemur bodo morali skrbeti poslanci, da se ti odpravijo. Ker je snov jako obširna, moramo se o tem dobro poučiti. Zato je g. govornik obljubil, da bo v prihodnjem predavanju, ki se bo vršilo 16. februarja ob 9. uri dop., o tem važnem predmetu nadaljeval. Dne 9. t. m. ne bo predavanja zaradi dveh drugih prireditiv.

m **Umrl** je v Studencih dne 4. t. m. g. nadučitelj Oton Vobič, rojen pri Sv. Marjeti l. 1869. V Studencih je bil nadučitelj od leta 1901. N. v. m. p.

m **Slivnica** pri Mariboru. Povodom lurskega jubileja je časten član našega bralnega društva v vznesenih besedah orisal zgodovinski razvoj Lurda in s pripravevalnimi razlogi dokazal poseben pomen lurskih dogodkov za našo dobo v verskem, svetovnem in pravem oziru; razkril nam je namene božje Modrosti, v kolikor jih lahko spozna človeški um. — Po govoru se je gospod doktorju izročil ličen diplom iz rok gospoda predsednika Fr. Pišeka. Naslednja igra nas je še bolj zadovoljila. Na mnogostransko željo se bode igra in živa slika Marijinih čednostij ponovila dne 9. febr. — Na pustao nedeljo pa se bodo, tako je čuti, zopet enkrat lene deklet raztogotile nad prezgodnjim petelinom, jeza, ki je že pred leti Slivničanom pripravila, toliko nepozabnega smeha.

m **Slivnica** pri Mariboru. Minulo nedeljo dne 2. t. m. je priredilo naše izobraževalno društvo v šoli gospodarski shod in povabilo potovalnega učitelja g. Pušenjaka. Zbralo se je čez 60 mož, katerim je gospod predavatelj v poljudnih besedah in temeljito razložil pomen potoka o kmetijstvu in razna sredstva za pospeševanje istega (zlasti kmetijske podružnice); o pomenu zadružništva in o načelih na katerih temeljijo Rajfajzove posojilnice kakor: nemejena zaveza, omejen okoliš, nizki deleži, ki se ne obrestujejo, demokratični duh, da se sme pridobiti le samo en delež in ima le en glas na občnem zboru; kolikor mogoče nizka obrestna mera za posojila, brezplačno delo načelstva iz ljubezni do bližnjega; velik pomen rezervnega zaklada, v katerega se steka čisti dobiček. Rezervni zaklad bo tekom let, ko se bode okrepil, lahko veliko prispeval v gospodarske namene okoliša Rajfajznovke in pomagal nositi ona bremena, katera morajo dandanes nositi občine. Najvažnejši pomen kmečkih posojilnic obstoji v tem, da ostane ves denar v domači župniji, se uporablja v korist kmetovalcev v okolišu zadruge in da postane kmet neodvisen tudi v denarnem oziru od raznih činiteljev, ki mnogokrat niso dovolj upštevali kmečkih koristi. Opozoril je navzročne na razne pomisleke in ugovore, s katerimi bodo nasprotniki skušali ljudi odvrnati od prekoračnega zavoda. Z vzgledi je pobijal odločno sledeče ugovore: 1. Ni dovolj za vodstvo zavoda potrebnih mož. Ta ugovor je ničev, če se pomisli, da je na Spod. Štajerskem okrog 60 rajfajznovk, katere vodijo v mnogih slučajih skoraj samo kmetje. 2. Nevarnost. Načelstvo, ki obstoji navadno iz najboljših in najrdnejših posestnikov, že v lastnem interesu skrbi, da se celo po-

slovanje redno in vestno vrši. Nadzorstvo nadzoruje celo delovanje posojilnice in jamči z revizorjem vred, kateri mora najmanj vsako drugo leto posojilnico pregledati za varnost vseh poslov. 3. Posojilnice delujejo v to, da se ljudstvo, še bolj zadolži. To očitano postane brezpomembno, če se uvažuje, da Rajfajznovka podeljuje kredit le onim, ki so posojila potrebni in — kar posebej naglašamo — tudi vredni. Da se torej tudi ozira na lastnosti onih, ki iščejo pomoči. 4. Strah radi molččnosti. Člani načelstva in nadzorstva so zavezani o vsem, kar vidijo in slišijo, varovati tajnost. 5. Skrb, od kod se bode dobil potreben denar. Izkušnje pri drugih zavodih učijo, da se že v začetku nabere mnogo domačega denarja; skoraj vse novo ustanovljene posojilnice na Spod. Štajerskem, katere vodijo pristaši Kmečke zveze, imajo več hranilnih vlog kakor rabiyo posojil. Namen kmečkih posojilnic je ravnno, pospeševati varčevanje in je g. predavatelj obširno razpravljal o sredstvih za povzdigo varčevanja, zlasti z upeljavo domačih hranilnic. Če bi pa res primanjkovalo hranilnih vlog, podeli potrebna denarna sredstva Zadružna zveza v Ljubljani, ki je takorekoč mati okrog 460 jugoslovanskih zadrug. Nadučitelj g. Pestavšek se je na to zahvalil za temeljiti poduk g. potovalnemu učitelju, in se obširno bavil s prvim delom govora, v katerem se je pripravalo več kmetijskega poduka na ljudski šoli, zlasti v zadnjih dveh šolskih letih. G. nadučitelj je povdarjal, da je neobhodno potrebno, da že v ljudski šoli dobi mladina veselje do umnega kmetovanja in izrazil željo, da se tudi pri nas uvedejo nedeljski tečaji za šoli odraslo mladino. Obljubil je, da bode vedno drage volje v tem smislu deloval. Bodril je navzročne k ustanovitvi kmetijske podružnice in posojilnice. Zlasti je povdarjal z zanimivimi vzgledi s svoje šolske prakse velik pomen Rajfajznovk za pospeševanje varčevanja, katero moramo z vsemi sredstvi pri mladini razširati. Gosp. predsednik Pišek se zahvali v imenu društva govornikoma, zlasti g. nadučitelju, ki je s svojim sedanjim delovanjem dokazal, da je vnet za gospodarsko delo. Uspeh zborovanja je bil ta, da se je sklenila ustanovitev kmetijske podružnice, v katero se je vpisalo takoj 30 članov, in se ustanovila posojilnica, kateri se je takoj izvolilo načelstvo, ki je ukrenilo vse potrebno, da začne posojilnica v najkrajšem času delovati.

m **Jarenina**. Tukaj so bile že štirikrat volitve v konkurenčni odbor. Vsakokrat so nemškutarji propadli pod vodstvom znanega Gornikovega Lojza. Pa vedno so se pritoževali na glavarstvo, tako da so bile volitve vsakokrat ovržene. Zadnjice pa se je vsled neke napake našega pristaša vendar le skobacal Lojze v odbor. Lojzek, ki je tak Nemeč, da bi ga bil celo Bismark vesel, če bi živel, je tudi velik prijatelj cerkve in duhovnikov. Zato pa je tudi agitiral za take moše, katerih geslo je: „Cerkve od zunaj, krčmo od znotraj!“ Zato pa, ker je tak prijatelj cerkve, sili v konkurenčni odbor, da bi njo potem branil, če bi njo hotel kdo oropati, ker je zdaj toliko sovražnikov svete cerkve. Že iz njegovega gospodarstva je razvidno, da tak finančni talent, kot je on, mora sedelovati pri konkurenčnem odboru. Zalostno pa je od nekaterih mož, da se dajo od tega političnega priganjača voditi, posebno Vukovski, St. Jakobski, Voseški in deloma tudi Pesničani. In Lojzek jih bil zalosten, da so njegovi ljudje obtičali v blatu, zato jih je odvezal greha, ker so v petek jedli meso (volitve so bile v petek) in celo zaklical: „Tumer singen.“ Samo zalost ga je obdala, ko se je ozrl na svoje raztrgane štitletne, ki jih je raztrgal pri agitaciji.

m **St. Lenart** v Slov. gor. Mesar Sollak je dne 28. m. m. umrl. Rajni je bil hud nasprotnik Slovencev.

m **Lenarški okraj**. Somišljeniki! Prijatelji krščansko-socialnega društvenega dela in napredka, vabimo vas za nedeljo, dne 16. svečana t. l. k Sv. Lenartu v Slov. gor. Kaj bo zanimivega? Slovenska krščansko-socialna Zveza priredi skupno z bralnimi društvi šentlenarškega okraja veliko ljudsko veselico z zanimivim sporedom, s skupnim petjem, z daljšo veseloigro, tombolo itd. Slavnostni govor ima poslanec in predsednik kršč.-socialne zveze dr. Korosec. Pridite, da se na prijateljskem, zabavnem sestanku zopet navdušimo za požrtvovalno društveno delovanje. Kdor izmed vas bi morebiti ne dobil vabila, se uljudno vabi tem potom.

m **Laporje**. Dne 13. januarja, se je ponesrečil v daljni francoski deželi, kjer je delal v rudokopih, Juri Doberšek, sin posestnika Jurija Doberšeka v Laporju. Pri eksploziji dinamita je bil hudo ranjen po celem telesu in je vsled teh ran in pretresenja možganov umrl v bolnišnici dne 18. januarja. Koliko jih gre v tujino za srečo, a pridejo le premnogokrat v nesrečo. — Dne 9. t. m. bo v sobi izobraževalnega društva poučno predavanje o čebeloreji in občni zbor čebelarске podružnice za slovenjebistriški okraj. Prijatelji čebeloreje pridite vsi! — Teden pozneje, 16. t. m. ima izobraževalno društvo poučno predavanje in I. občni zbor.

m **Tinje**. Veliko zanimanje je v sedanjem času za časopise. Več listov prihaja v župnijo, tem bolj izobraženi so ljudje. Žal, da pri nas tega ni. Starejši ljudje pravijo: sem brati pozabil ali ne vidim več, mladina pa vsled dolgega časa zahaja v goštilno ter zapravi tam en dan več, kakor bi veljalo pet listov. Stariši, naročajte dobre katoliške liste, kakor je „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom.“

m **V Studencih** pri Mariboru ima tamoknje izobraževalno društvo svoj občni zbor dne 9. t. m. Ude vabimo k obilni udeležbi!

m **Kmet. bral. društvo v Št. Ilju v Slov. gor.** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 9. febr. 1900 ob treh popoldne v hiši Št.-Iljske posojilnice z običajnim vspredom. K obilni udeležbi vabi odbor.

m **Vojaško veteransko društvo pri Sr. Antonu v Sl. gor.** priredi v nedeljo, dne 9. svečana 1900 v gostilni gospodične Alt tombolo. Začetek ob 6. uri. K obilnemu obisku uljudno vabi odbor.

m **Črešnjevec**. V nedeljo, 9. svečana t. l. ob polstirih popoldan se priredi na Črešnjevcu zabavni večer z godbo, petjem in saloigro. Ker se ne pošiljajo druga vabila, se tem potom vabi občinstvo k mnogobrojni udeležbi. Čisti dohodek je določen šolarski knjižnici.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. V konkurz je prišel trgovec A. Scholger na Bregu pri Ptuj. — Župan Ornič se zdravi na jugu in si krepi živce; zato pa namesto njega izvršuje pravcato strahovlado njegov vice-paša, ru-dečič Linhart. Povsod po okolici prireja shode, kliče duhovnike na korajžo, jih napada in raztrgava v „Stajercu“, da niti las ne ostane na njih dober, jih ovaja in tira pred sodišče, kjer je seveda vsak duhovnik obsojen; saj smo na Avstrijskem. Linhart katerega edino in glavno delo je, udrihati po duhovnikih in veri — niti enkrat na mesec bi ne mogla iziti ptujška žaba, ako bi Linhart ne mlatil po duhovnikih — Linhart torej razprostira svoje mreže vedno dalje, a od naše strani v ptujski okolici mladane vse spi hudo zimsko spanje. Gospodje, ganite se, ednajsta ura je, sicer nas bo sovražnik na vseh straneh prehitel! — Stajere ni samo brezverski, ampak odločno protiverski. Vedno in povsod visoko hvali in poveljuje vsakega odpadnika in sovražnika vere; tako n. pr. imenuje v svoji zadnji štev. (od dne 2. febr.) odpadnika beljaškega zdravnika dr. Hock, ki je pred kratkim vtobil na Vrškem jezeru, in kateri je bil strasten sovražnik katoliške cerkve, prvoboritelja napredne misli na Koroškem, mu klice časten spomin v tisočero koroških src. A Linhart se vkljub temu predrzne mladane v vsaki številki povdarjati, da ni proti veri. Backi pa mu veselo prikmarjavajo! — „Stajerc“ laže, kakor je to njegov element, na vse pretege, ko piše o novoizvoljenem deželnem poslancu, da „niti pisati in čitati ne zna, ki ima toliko izobrazbe kakor zadnji pastir“ i. t. d. Opozorjamo g. poslanca na to nesramno laž! Pogledite si enkrat poštenjaka Linhart!

p **Vinogradniki!** Deželni vinarski inštruktor za ptujski okraj bode poučeval praktično o rezi in sicer meseca svečana: dne 20. v deželnem vinogradu v Rodnem vrhu, začetek ob 1. uri popoldne; 21. v Wratzfeldovem vinogradu v Jablovcu, ob 9. uri predpopoldne; 21. v Wratzfeldovem vinogradu v Sedlačku, ob 2. uri popoldne; 25. v Miheličovem vinogradu v Goričaku, ob 10. uri predpopoldne; 26. v Lovrecovem vinogradu v Velikem vrhu, ob 10. uri predpopoldne; 27. v Schullinkovem vinogradu v Pristavi, ob 10. uri predpopoldne; 27. v Mlakerjevem vinogradu v Velikem Okiču, ob 1. uri popoldne; 28. v Gomilšekovem vinogradu v Leskovcu, ob 9. uri predpopoldne; 28. v Vojskovem vinogradu v Podlehniku, ob 2. uri popoldne. Meseca suša: 2. v dr. Jurtelinem vinogradu v Karčevini, ob 10. uri predpopoldne; 5. v cerkvenem vinogradu v Grajenšaku, ob 10. uri predpopoldne; 6. v Benešovem vinogradu v Mestnem vrhu, ob 10. uri predpopoldne; 7. v deželnem vinogradu pri Sv. Urbanu, ob 10. uri predpopoldne; 9. v Arnušovem vinogradu v Preradu, ob 11. uri predpopoldne; 10. v Zlodnjakovem vinogradu v Juršincih, ob 10. uri predpopoldne; 10. v Koserjevem vinogradu v Dragoviču, ob 2. uri popoldne; 12. v deželnem vinogradu v Naraplju, ob 1. uri popoldne; 13. v Vrabičovem vinogradu v Stoprcih, ob 1. uri popoldne. Pri tem pouku se bodo pa, v kolikor bode pač to čas dopuščal, pretresavala tudi druga, v vinarsko stroko spadajoča dela. Če bi pa morda slabo vreme ali druge zapreke ovirale izvršitev tega programa, tedaj se bode to zanimancem potom pristojnega občinskega urada pravočasno naznanilo.

p **Sv. Urban** pri Ptuj. V nedeljo 19. m. m. je imela Stajerčeva stranka tukaj shod, na katerem je znani Stajerčijanec Drogenik imel govor. Govoril je o kmečkih težnjah, o krivičnem davku, in da so vsega krivi klerikalni poslanci. „Stajerčev“ urednik Linhart je pa udrihal po vsem in napadal vse od zadnjega kaplana pa gor do ministra. Zastopani so bili vsi naši „Erenpürgarji“ brez izjeme, kateri so se pred kratkim vlekli pri g. Colnerju dr. Kukovčev liberalni voz za Zadržavevo kandidaturu. Prepričati se pač mora vsak zaveden Slovenec, da Narodna stranka pri nas ni nič drugega nego skupina navadnih Stajerčijancev in narobe, kako jim pač kaže, samo da se kak duhovnik ali sploh kak po njihovem mnenju klerikalen mož osramoti, naj si bode potem od Linharta ali Kukovca. Omenil in opozoril pa bi enega, kateri se tudi precej od cerkve masti, ki pa je začel zadnji čas silno gonio proti gg. kaplanom, naj bo previden, sicer ga drugače podučimo. Neki „Anstreihar“ ni mogel nehati s ploskanjem, ko je Linhart sramotil prejšnjega g. kaplana. Se eden, ki tudi rad povdarja, da je Slovenec, in ki tudi pri slovski banki služi, bi se naj rajši za svojo službo bolje brigal in za svoje uslužbence, da ne bi toliko pritožb po lari šlo, mesto da je predlagal predsednika in sploh šel ptujskim gospodom na roko. Krokodilove solze je točil neki privandrani kramar, ko je na starega leta dan slovo jemal od

odšlega g. kaplana Poplatnika. A sedaj, za tri tedne, pa je že isti mož na „Stajerčevem“ shodu vpil in z rokami ploskal, ko je Linhart g. kaplana napadal. So se pač zmiraj ljudje kot nekdanj med Judi, kateri so Kristusu na cvatno nedeljo vpili: „Hosana sinu Davidovemu“, a še ne čez teden dni pa že: „Križaj ga!“

p **Z Vurberga** smo dobili to-le izjavo: Ptujski „Stajerc“ me je začel najgrše napadati. Prvi lažnjivi napad je skoval iz besed, s katerimi sem pozdravil g. grofa Herberstajna. V letošnji 4. številki pa nesramno laže, da sem izjavil, da pridem s svojimi ljudmi na Stajercijanski shod motit, da sem grozil v „Gospodarju“, da je grozdje za Linharta na Vurbergu prekliso itd. To je vse najgrša laž. Nisem rekel, da pridem s svojimi ljudmi na shod, nisem grozil in v „Slov. Gospodarju“ nisem jaz pisal. Se grše laži so v 5. številki. Tu se slikajo naši vrli fantje kot najsurevejši ljudje in jaz kot njihov vođa. Tu se piše, da sem jaz pobegnil s shoda. Laž! Prišel sem na shod, zahteval s kmeti volitev predsednika in ker je Linhart rekel, da to ni navaden političen shod, marveč shod tiskovnega političnega društva, je cela stranka Kmečke zveze zapustila shod poštono kot je poštono prišla, ker ni hotela poslušati Stajercijanskega hujskanja. Ostalo je na shodu zelo malo ljudij, več tužcev kot domačih. Nazadnje pravi „Stajerc“, da me je ovadil sodnji radi grožnje in motenja shoda. „Stajerc“, nihče ni bolj potreben sodnje in ječe kot tvoje laži in vsi tisti, kateri so s teboj vred krivi nemira, jeze in razburjenja na prej mirnem Vurbergu. — Alojzij Kokelj, župnik.

p **Stajercijanski shod na Vurbergu**. Kakor zadnji „Stajerc“ laže o svojem shodu na Vurbergu, to že presega vse meje in se mora vsakemu poštonemu človeku zastuditi. Zato mu hočemo nekoliko njegovih laži izpodbiti, da bode slovensko ljudstvo videlo, kako nas ta list črni pred svetom. Čudimo se, da Linhart to čez noč vse pozabi, kar se čez dan godi, in drugi dan piše to, kar se mu čez noč sanja. Prvič je laž, da bi bil gospod župnik ljudstvo hujskal in vabil na shod, da bi morali shod motiti. Druga laž je, da bi bil g. župnik v „Gospodarju“ pisal, da je na Vurbergu za nje prekliso grozdje, res pa je, da je to pisal drugi dopisnik. Tretja laž je, da bi proti tretji uri na shod pridivila gruča ljudij, in to večidel otroci, fantki od 12. do 16. leta. Pač pa smo na shod prišli čisto počasi in dostojno, in sicer mladenčji s dvajstimi leti in poštoni vurberški može, in ti smo že gotovo vsi suhi za ušesi. Linhart pa si bode moral še ene naočnike kupiti, da bode odraščeno ljudstvo od otrok razločeval. Četrta laž je, da bi bili od župnika prignani kakor čreda ovac, pač pa so g. župnik prišli na zadnje čisto sami. Peta laž pa je največja, da bi namreč nekateri teh smrkočinov imeli v škornjih pripravljene nože, da bi z noži izvajali klerikalno ljubezen do bližnjega. — Linhart pokaži med nami tistega fanta, ki je imel v škornjih nož, in potem pristopimo vsi na tvojo stran. Kaj takšnega si more izmisliti le največji sovražnik naše mladine. — Šestič je laž, da bi bilo vse pripravljeno za prelivanje krvi; mogoče na vaši strani, naša stranka si od krvi nič mislila ni. — Sedma laž je, da je začel g. župnik, ko je Slavč shod otvoril, divjati in da bi na njegovo komando divjali vsi mladenčji in nekaj Marijinih hčerk in otrok. Resnica je, da so g. župnik in naše ljudstvo mirno zahtevali za svojo stranko predsednika. — Pač pa je Linhart divjal. Osmo laž je, da bi kmečko ljudstvo postalo razburjeno in da bi jih župnik dobil skoraj okoli ušes. — Resnica je, da so bili kmetje razburjeni zaradi Linhartovega nastopa, in bi jih poprej on dobil nego g. župnik. — Mi pa smo večinoma vsi z g. župnikom zapustili zborovanje. Laž je tudi, da bi potem večinoma vsi kmetje prišli nazaj, in da so bile polne sobe; resnica pa je, da še ene sobe niste imeli polne svojih naprednjakov lažistranke. Potem piše Stajerc, da mi klerikalci delamo s sovraštvom, Stajercijanci pa z ljubeznijo. Čuj te, Linhart! Na Vurbergu smo dozdej čisto mirno in v lepi slogi živeli med seboj, pač pa bi radi sedaj vi v našo lepo župnijo zasejali nemir. Lepa ljubezen to! Potem se Stajercijanci perejo po svojih shodih, da niso nemurji in neverci, mi pa pravimo, da so, in zraven še največji lažniki. Pomilujmo le tiste, ki so vam tam ploskali, da so tako vjeti v vaše zanjke. — Linhart naznani nam tiste zaupnike in naročnike, ki si jih tukaj pridobil, da bomo vsaj vedli, koliko jih imaš. — Dokaži tudi, proti komu so se župnik priduševali, in kje smo mi na tuje stroške pijančevali? V kateri gostilni? Dokler nam „Stajerc“ tega ne pojasni, do tačas ga imamo za nesramnega lažnika. Smolo ste pa imeli na tukajšnjem shodu, in vam je slaba predla, zato ste še na dom pošiljali po svoje pristaše n. pr. po peka Berlingerja. In tudi za svoja dobro rejena telasa ste se strašno bali, zato ste imeli orožnike s seboj. Tudi svoje pripravljene večerje niste imeli časa zavžiti, ampak ste jo kar naglo odkurili. — Povemo vam obenem, da ste se s svojim shodom našemu ljudstvu hudo zamerali ter svojji stranki jako škodovali.

Več župljanov.

p **Sv. Martin** pri Vurbergu. Dolgo zaželjeno in prepotrebno bralno in gospodarsko društvo je ustanovljeno. Na Svečnico je bil ustanovni shod ob ne navadno veliki udeležbi ljudstva. Veselili smo se posebno velikega števila mož in vrlih mladeničev. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče

g. župnik Lajušic, ki se je z največjo vnemo trudil za društvo ter mu bode tudi zanaprej naklanjal svojo posebno skrb. V imenu S. K. S. Z. je govoril g. profesor dr. Hohnjec, ki je tolmačil važnost in veliki pomen izobrazbe in napredka ter začrtal smer, v kateri naj deluje novo društvo. Nato je g. profesor dr. Verstovšek v poljudnih besedah razlagal vzroke, vsled katerih širimo izobrazbo in vsestransko omiko med narodom, ter z navdušenimi besedami pozivljajal društvo, naj se vedno zvesto drži dvojne zastave, krščanskega praporja in slovenske trobojnice. Naposled se je g. kurat Fink ozrl nazaj v isto dobo, ko se je on z uspehom trudil pripraviti društvo, pa ni mogel svoje misli popolnoma izvršiti, ker je prej zapustil ta kraj; potem je odgovarjal na morebitne ugovore proti društvu ter vabil stariše in mladino, naj v obilnem številu pristopijo in skrbno izpolnjujejo namee društva v svoj prid. Besede, ki so jih govorili govorniki, so imele prav lep uspeh; društvu je takoj pristopilo 61 mož in mladeničev. Izvoljen je bil odbor, ki se je tako-le sestavil: predsednik veleposestnik Janez Klemenčič; podpredsednik posestnik Janez Pihler; tajnik župnik Anton Lajušic; tajnikov namestnik kmet Ignac Thaler; blagajnik kmet Nikolaj Fažmon; blagajnikov namestnik mladenič Andrej Drozg; knjižničar mladenič Anton Majerič. Društvo je pristopilo S. K. S. Z. za Stajersko.

p **Pomanjkanje drv** se čuti na Dravskem polju. Tako so si letos naročili kmetje na kolodvoru Moškanjce drva iz Poljčan in tudi premoga so si naročili, kar se dosedaj še ni zgodilo.

p **Sv. Andraž** v Slov. gor. Nemila smrt nam je vzela iz naše sredine občje priljubljenega mladeniča in cerkvenega pevca Martina Smid v 30. letu starosti. N. v. m. p.!

p **Mezgovci**. Veleposestnik Mihael Čuš, vrl narodnjak, je umrl. N. v. m. p.!

p **Zavrč**. Občine Zavrč, Turški vrh in Gorenški vrh so uležile na dež. šol. svet prošnju za preložitve glavnih počitnic na jesenski čas, to je na čas, ko ljudstvo v Halozah zaradi trgatve in paše najbolj potrebuje otroke doma. Ali čuj te in strmite! Oče ptujске giftne krote in njegovi pajdaši so bili vsi enoglasno proti temu. G. Ornič! Kako pa se to strinja! V vašem listu vedno kričite, da ste prijatelj kmetov! Je-li to vaše prijateljstvo napram kmečkemu ljudstvu? Idite med ljudstvo in vprašajte, je-li kdo zadovoljen s temi počitnicami! Če najdete enega, bomo potem prav radi verjeli lažem vašega „Stajerca.“ Storili bodemo nadaljne korake in mislimo, da se bode moralo upoštevati težnje kmečkega stanu. Šola je tu za ljudstvo, in ne narobe. Dragi kmetovalci! Ta slučaj zopet kaže, kako prijateljsko naklonjen je pek Ornič in žganjar Stražil kmetom s svojim lažnjivim „Stajercem.“

p **Iz rogaškega okraja**. V neki tukajšnji občini se je preteklo jesen delila podpora za škodo po toči, in to samo nekaterim. Sedaj bi pa imeli dobiti tudi tisti, ki niso prej dobili. To pa ni po volji župana dotične občine, ker je rekel, da morajo vsi dobiti, ali pa nobeden. Pravi, da bo šel sam na Ptuj do okrajnega glavarja in bode povedal, da ne sme dati podpore. Sedaj pa vprašam g. župana, zakaj pa ni pri prvi delitvi šel do glavarja, ko so se njegovi pristaši še norčevali iz tistih, ki niso nič dobili, in jim pravili: zakaj si Korošca volil, zato pa nič ne dobiš. Radoveden sem, ali bode pri glavarju tudi povedal, kateri njegovih občanov je najhujši „švercar“, ki največ svinj iz Hrvaškega prižene. Če ne bo povedal on, bomo pa drugi, poznamo take ptiče!

p **Ogenj**. V občini Brestovec je dne 3. t. m. zjutraj zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Fr. Cverlin in svinjski hlev Franca Brantuša. Cverlin je zgorela vsa krma. Čudež, da se ni ogenj razširil po celi vasi, ker stojijo hiša ena tik druge in je bil hud veter. Tudi požarna bramba iz Rog. Slatine je prišla na lice mesta.

p **Stoprce**. V novi šoli je v petek 31. jan. zjutraj gorelo. Prejšnji dan po šoli je šolska služabnica pogrnila pepel iz peči v I. razredu v leseno smetišnico in tisto pustila v sobi tik peči. Med pepelom bila je še žrjavica. Ta je začela tleti. Smetišnica je pregorela in vnela so se šolska tla in tabla. Tudi notranje šipe na prednjem oknu so popokale. Zjutraj ob 7. uri pride služabnica kuriti in najde šolo polno dima. Trgovce Ignac Vrabč in ženske, ki so šle k sv. maši, so ogenj pogasili. Ko bi se pol ure pozneje opazil ogenj, zgorela bi šola, ker v Stoprcih nimamo brizgalnice. Nova in stara šola ste zavarovani samo za 2000 K.

p **Sv. Florijan** pod Bočem. Veselica dne 26. januarja se je obnesla prav izborna. Že nastop in deklamacije „mladih vojakov“ so nas očarale. Naravnost dovršeno pa se je predstavljala igra: „Bob iz Kranja“. Vsem peterim igralcem in igračkam gre zares vsa čast. Tudi s petjem domačih pevcev smo bili prav zadovoljni. Le tako naprej, vrli Florjančani in pokažite svetu, da greste tukaj vi na dan in da niste več zaspani.

p **Vojaško veteransko** ego podpornega društva Svetinjskega redni občni zbor vrši se v nedeljo, dne 9. svečana t. l. v svetinjski šoli z začetkom ob 3. uri popoldne po občinskem vsopredju. Potrebno je da so istega vsi člani udeleženi.

p **Kmet. podr. Sv. Lovrenc** na Dr. polju priredi v nedeljo, dne 9. t. m. dva shoda s podučnim predavanjem; zjutraj ob 8. uri v Majšbergu, popoldne ob poltrih v Cirkovcah v Goljatorji gostilni. Ker bo poduk zanimiv, se pričakuje obilne udeležbe.

p **Bralno društvo na Hajdinu** ima v nedeljo 9. t. m. v gostilni Grubarja popoldne ob 3. uri zborovanje. Dnevni red: volitev odbora.

govor blagajnika in tajnika o vsehpu lanskega leta, nabiranje odov in potem srečolov z lepimi dobitki. Čisti dobiček je namenjen za nakup časnikov. Na mnogobrojno udeležitev uljudno vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

1 **Shod K. Z.** v Stavenski vesi minulo nedeljo je bil zelo dobro obiskan. Čez 200 samih vrlih mož je prišlo poslušati svojega poslanca kmeta Roškarja, ki je v približno dvehurnem, lepem govoru razložil namen Kmečke zveze. Njegova izvajanja so kmetje z navdušenjem odobrivali. Zgodovino prvih Slovencev nam je razlagal gospod kaplan Kovačič od Sv. Benedikta. Predsednik kmet. podružnice od Sv. Benedikta g. Zupe je govoril o delu posojilnic in kmet. podružnic ter iste priporočal. Sprejete so bile enoglasno sledeče resolucije: g. poslancu Roškarju se je izreklo popolno zaupanje; zahteva se 7 letno šolsko dobo in zadnji dve leti kmetijski poduk; lovška postava se mora predugačiti kmetu v prid; omejiti se mora razkosavanje kmečkih posestev; odločno se ugovarja proti odprtju mej.

1 **Kmet. bral. društvo** v Goraji Radgoni priredi 16. t. m. v prostori g. Škerleca zimsko veselico s tem vsopredom: 1. Beseda k igri. 2. Igra „Divji lovec“. 3. Petje in godba med posameznimi točkami. Vstopnina znaša za sedeže prve vrste 60 vin., druge pa 40 vin. Slovenci-rodoljubi od blizu in daleč, 16. t. m. vas najljubneje vabi in pričakuje v Gornjo Radgono odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Smartin** pri Slovenjgradu. „Stajerc“ poroča v 3. šte. 1908, da je kravji mešetar Janez Staleker, po domače Tajmot, znani „klerikalec“, obsojen na 30 K ali tri dni zapora, ker je mešetarja Zepelna obrekoval. Tajmot klerikalec! To ni res! Ta je z nosom in očesom pristaš slavne napredne armade celjske Narodne stranke. Staleker se je udeležil divje gonje proti Kmečki zvezi in je moral bežati s Kacem in Kraljem od Lešnika v temno noč pred političnimi nasprotniki. Staleker je bil tam, ko je druhal 600 razgrajavec divje stranke pri Plesniku hotela Ribiča sleči. Mi poštoni kristjani pa smo ta čas pri večernicah molili in nismo bili vpleteni z onimi rogovileži v sodnijsko preiskavo. Ko sta gg. Barle in Kac našega g. nadžupnika zavoljo delitve letakov v naprednem jeziku sodnji ovadila, je bil tudi edini Staleker in neka ženska, ki je že dvakrat v graški norišnici bivala, kot svedok zoper nadžupnika med 16. pričami, ki pa niso pričali na njegovo stran. Trije zvesti pristaši divje stranke so obsojeni na dva do devet mesecev zapora. Bili so vedni divjalci zoper Kmečko zvezo. Klerikalec, to je častni priimek, katerega ne smejo nositi tisti, ki so divjali zoper krščansko stranko. — Pristaši K. Z. v Mislinski dolini.

s **Smartno** pri Slovenjgradu. Pri občnem zborovanju bralnega društva so bili voljeni sledeči gospodje v odbor: predsednik Ig. Kristan, namestnik Jož. Rotovnik, odborniki: V. Mrzel, M. Klančnik, Ant. Gams, J. Kresnik in Gr. Krpač; knjižničar Ig. Kalinšek, blagajnik J. Kristan, tajnik K. Šteuerl. Zanimanje za bralno društvo je veliko, in vsaki dan pristopajo novi udje.

s **St. Ožbald**. Ker se neki dobro znani dopisnik v družbi z nekim zagrimenim nemurjem, ki ga tudi dobro poznamo, iz Kaple pri Arvežu v „Stajercu“ (šte. 4) toliko briga za tukajšnje lepe dame in se ne sramuje, g. župnika od St. Ožbalta vlačiti čez zobe, kajti mrzijo ga itak samo nemurji, hočemo vprašati g. dopisnika, ali bolje laži-dopisnika, se-li še spominja, kako se je on obnašal, ko je bil še nekje drugje na stanovanju, da se je cela Kaplja zgrazala nad njim. Je-li že pozabil, kako se mu je pred kratkim godilo v St. Lovrencu, naj pač Boga zahvali, da mu je dal tako urne noge. Ti vidiš pezdir v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne. Za danes toliko, ako pa ne bode dal miru, odkrili bodemo še več lepih reči o njem. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce. Nikdar ne bode dočakal, da bi se mu mi klanjali, kar on najbolj želi in kar ga najbolj jezi! Mi smo in ostanemo zavedni Slovenci!

s **V Soštanju** je odlični narodni gospodar g. Volk ustanovil novo posojilnico pod imenom „obrtno hranilno in posojilno društvo.“ O tej ustanovitvi pišejo liberalni listi dolge članke, a skrbno zamolejšo dejstvo, da je ta posojilnica naperjena proti stari posojilnici, ki je še menda premalo liberalna. V sedanjih dobi, ko se nahaja stara posojilnica v težavnem položaju, baš ni umestna ta ustanovitev. Pa liberalci rabijo za volitve denar! Novi zavod bo našel hvaležno nalogo v konvertiranju dolgov. Če bi hoteli slediti „Domovini“, bi vprašali: Koliko premoženja pa imajo člani načelstva Volk, Lampret, Kocuvan, in nadzorstva Volkan in Zupanc, ki je menda v Ameriko šel agitirat za nov zavod. Pri ustanovitvi tega popolnoma liberalnega zavoda je kumovala Zadružna zveza v Celju.

s **Smartno** ob Paki. Tukajšno katoliško bralno društvo lepo napreduje, čeravno mu nasprotujejo hude liberalne sile. Iz tega se razvidi, da Pačani niso nazadnjaki, da še živijo in delajo za vero in narod. Zato pa le čvrsto naprej, možje in mladeniči, ne bodimo zaspani, delujmo pridno, da bomo in tudi moramo zmagati.

Svatirg pri Slovenjgradcu. Dne 23. t. m. bodo privedli naše „Gospod. bralno društvo“ veselico. Uprizorili se bode gledališki predstavi: „Posestrimi“ in „Ne kljči vrag!“ Obilne udeležbe prosí odbor.
V Legnu bo v nedeljo 9. t. m. v gostilni g. Rotovnika kmečka veselica. Vsi dobrodošli!

Konjiški okraj.

k Konjice. Pretekli ponedeljek je naš konjiški rojak, vlč. g. Janez Vedečnik, kaplan pri Sv. Martinu na Pohorju, poročil v nadžupnijski cerkvi štiri pare, med njimi tudi svojo sestrično. Ker je to nekaj izvanrednega, se je ob tej priliki nabralo v cerkvi veliko vernega ljudstva. Bog daj vsem novoporočencem obilnega blagoslova! — Prihodnji teden od 9.—16. se bo pri nas obhajal sv. misijon, katerega bodo vodili č. gg. oo. iz družbe Jezusove.

k Iz konjiškega okraja. Veliko navdušenje in veselje vlada pri nas med pristaši S. K. Z. vsled sijajne zmage njenega kandidata v deželni zbor. Narodna stranka pa leži pobita na tleh, ter bo izgubila še tisti ugled in upliv, ki ga je pri nekaterih imela do sedaj. Kdo pa bo tudi takim ljudem zana-prej se verjel, ki so od hiše do hiše lagali, da ima Zdolšek šest latinskih sol, ko je komaj 14 dni ali tri tedne gledal latinsko solo! Tudi za prihodnje deželnozbornske volitve se že pripravljamo, ter hočemo polnoštevilno oddati svoje glasove kandidatu S. K. Z. Živela Slovenska kmečka zveza!

k Prihova. Volitve so se srečno končale; 31 volilcev je bilo za katoliškega kandidata Terglava. in en sam za liberalnega Zdolška. Čegar je bil ta glas pač vsi vemo. Štajerčijanci so pa vkljub temu, da so dobili pisma, da naj volijo Zdolška, izostali. Na teh pismih je bil podpisan neki g. doktor iz Konjic, ki je svoje čase bil vrl pristaš katoliškega političnega društva. Pa, kaj ne, časi se spreminjajo, zato tudi mi dotičnega doktorja imenoma ne omenjamo, ker bi se čutil sicer preveč razžaljenega.

k Cadram. Naš preč. g. župnik so bili precej nevarno oboleli. Hvala Bogu, sedaj je že boljše; prav bali smo se za njih. Želimo jim čvrstega zdravlja, da dosežejo svoj vzvišeni namen za olupšavo naše nove cerkve, ki so nam jo pozidali.

p Skomre. Občinski odbor v Zavrču je sol. vodja v Skomru, Jos. Troha, imenoval častnim občanom zaradi zaslug, katere si je iztekel za šolo in občino za časa njegovega tamkašnega službovanja.

k Spitalič. Na Svečnico je pri nas umrl vrl in značajan mož stare korenine Miha Zidanšek, oče bogoslovnega profesorja in semeniškega ravnatelja. Dosegel je izredno starost 82 let. Pogreb je bil 4. februarja. Udeležilo se ga je 5 duhovnikov in zelo veliko ljudstva. Pristrčen nagrobni govor je imel ter ob enem vodil sprevod g. nadžupnik in dekan konjiški Franc Hrastelj. Rajni je bil naročnik „Slov. Gospodarja“ od začetka. N. v. m. p.!

k Dolič. Zgorelo je v četrtek dne 23. m. m. gospodarsko poslopje posestnika Alojz Hlevnika, po domače Pesnika. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Goreti je začelo v hlevu v slami. K sreči ni bilo več živine v hlevu kot ena krava, katero so se pravo časno rešili.

k Na Koblju nad Oplotnico priredi Kmečka zveza dne 16. februarja, to je v nedeljo ob ½12. uri shod. Govoril bode državni poslanec Pišek o delovanju državnega zbora, in g. Janez Potnik o pomenu Kmečke zveze. Kmetje, pridite!

k Koblj na Pohorju. V prvi luči se je pokazal sedaj ob času deželnozbornske volitve naš novi trgovec. Do sedaj je delal namreč vedno bolj na tihem po načrtu svojih sobratov liberalcev. Da bi pa svoj liberalni program tudi v dejanju pokazal, začel je z vso vnemo delati za propalega liberalnega kandidata J. Zdolška s tem, da je dal njegove lepake nabiti po občini in tudi sam je imel nabitega na tabli, katera visi zunaj na zidu, kakor navadno pri malih trgovinah, naznanjajoč, kakšno blago da ima dotični trgovec v zalogi. Ali je imel naš nov trgovec v tem času tudi kandidata Zdolška v zalogi? Dvomimo! Da se tudi tukaj ljudstvo vedno bolj izobražuje, kaže izid deželnozbornske volitve, katere se je udeležilo izmed 72 volilcev 48, in sicer 42 za g. Terglava, med temi tri neveljavni, in 6 za Zdolška. Zadnje ima sicer že omenjeni novi trgovec na vesti, kateri je ob času volitev naš najhujši nasprotnik. Seveda, ako bi poroke potreboval, tedaj bi mu bili kmetje zopet dobri. Toda sedaj mislim, da ga bodo naši kmetje malo bolj spoznali, da ne bodo več tako plesali, kakor jim bode on godel, kakor se je to dosedaj godilo. Njemu samemu pa povemo, da ako se bode vedno liberalne lajne gonil, bomo odkrili zastor od njegove senčne strani in ga pokazali še bolj v svetli luči tako, da se ga bodo ustrašili celo njegovi najboljši prijatelji.

Več kmetov.

Razmerje glasov.

Okraj Šmarje: Šmarje (okolica) T. 71, Z. 9.

Okraj Laško: Trbovlje T. 24, Z. 88. Loka T. 45, Z. 35, nev. 7. Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah T. 38, Z. —. Marijagradec T. 123, Z. 3. Jurkloster T. 28, Z. 20.

Okraj Konjice: Kozjak T. 5, Z. 2. Sp. Dolič T. 11, Z. 2. Oplotnica T. 30, Z. 26. Okoška vas T. 8, Z. 3.

Okraj Celje: Nova cerkev T. 36, Z. 21. Višnjaves T. 6, Z. 13.

Celjski okraj.

e Celje. Strupeni kakor kače so naši liberalni voditelji in zaspani studentje zaradi celjskih dopisov. Iščejo dopisnika, a zaman, in za to se masčuje student Spindler nad dr. Korošcem ter ga psuje, da je plitvouden, nadut, zloduh, sebe pa imenuje zmožnega, energičnega moža. Lastna hvala smrdi, pravi pregovor: dr. Korošca pa ravno s takimi priimki ne boste spravili z ravnotežja. Kako slabo in omajeno pa je stališče dr. Kukovca v stranki, kaže zadnji Narodni list, kjer mora svojim pristašem naslikat strah, da so dr. Kukovca že nekaj hoteli duhovniki dobiti na svojo stran. Kot dokaz se navajajo pogovori — na furežih! Daleč je prišla Narodna stranka, ki mora s takimi strahovi pridobivati svojemu voditelju ugleda v stranki! Spindler svetla mora braniti dr. Kukovca, ker mu je poskrbel za kruh, toda dr. Božič ne bo miroval, dokler ne pride kvišku. Nevolja je v stranki nad Kukovcem in odkod prihaja, je tudi vsem znano.

e Celje. Izgubljena bitka pri zadnji deželnozbornski volitvi je liberalni tabor hudo poparila. Za prihodnje deželnozbornske volitve nameravajo ponuditi kompromis Slovenski kmečki zvezi, le to se bo jijo, da liberalno učiteljstvo ne bode v to privolilo. Tudi je dovolj neznačajno, ja kompromisa ne bi držalo. Strast in sovraštvo liberalnega učiteljstva proti kmečki stranki ne pozna nobenih mej. Zmernejši elementi v liberalni stranki kakor dr. Kukovec, dr. Stiker, Rebek in drugi so sploh že od nekaj za kompromise. Kot najstrastnejši strankarji pa veljajo zdravnik dr. Serneč, dr. Božič, Spindler, Gradišnik in kar bode se nekaterim zdelo čudno, stari dr. Serneč. Urednik Furlani je socialdemokrat in njega bi se „mladi“, kakor so Lesničar, Spindler že radi iznebili. Jasli imajo že za druge ožje prijateljije pripravljene. Furlani res že povprašuje po službi kje drugod. Zanimivo je, kaj bo Kmečka zveza odgovorila na ponujani kompromis.

e Celje. Za umrlega učenca L. Ograjenšek, ki je obiskoval pouk na orglavski šoli v Celju, je bral katehet Pučnik dne 31. m. sv. mašo, pri kateri je 22 učencev imenovanega zavoda lepo popevalo Witov Requiem. Rajni je bil vzgleden mladenič. Prvi slučaj smrti v teku devetih let na tukajšnji orglavski šoli.

e Celje. Obravnava proti goljufoma, ki sta goljufala južno železnico za 45.000 kron, katere sta izvabila postajenaželniku v Laškem trgu, se je v torek pričela.

e Celje. Celjski višjegimnazijski liberalni dijaki se obnašajo tako nedostojno, da jih je zadnje nedeljo morala neka ženska posvariti: „Zdaj ste pa že lahko tiho“. Pred dvema letima se ljudstvo nad slovenskim dijaštvom ni zgražalo, zdaj pa so slovenski liberalni dijaki toliko napredovali v izobrazbi, da jih morajo v cerkvi ženske opozoriti na nedostojno vedenje. — Kmetje; Le tavajte še dalje, kolikor vas je takšnih, pod zastavo hinavske „Narodne stranke“, ki je v Celju vodnica tudi vaših dijakov. Če mislite, da Narodna stranka ni proti veri, vam bodi povedano, da so ravno liberalni voditelji Narodne stranke pokrovitelji liberalnih in radikalnih celjskih dijakov. Liberalni dijaki imajo naročeno „Svobodo“, ki piše grozovito neverno in neumno, a vendar tako, da slovenski dijak lahko izgubi vero, če bere ta papir. — In vi mladitji, ki niste vredni, da bi se imenovali sinove slovenskega naroda, vi agitatorji za liberalizem, vi ste izdajalec naroda, ker ste izdali njegovo vero! Kot na takšne hočemo zdaj pogledati na vas. Do zdaj smo gledali skoz prste na vaša početja, zanaprej pa ne več!

e Laški trg. Že svoj čas je pisal „Slovenski Gospodar“, kako žalostne razmere pri nas vladajo. Že takrat se je omenjalo, da zadene v tem oziru velika krivda tukajšnje pivovarne, oziroma njeno vodstvo! — Podjetje, kakor je pivovarna, bi bilo pač lahko merodajen faktor v marsičem; ko bi bilo vodstvo na svojem mestu, ne imeli bi samo naši tukajšnji narodni nasprotniki drugega mnenja o njem, ampak pivovarna bi lahko tudi širši javnosti imponirala, bila bi lahko opera v boju za narodne pravice. A kakor stvari danes stoji, se mora vsak, ki ima oči in vidi, sedanji upravi smejati! Da prepogosta menjava uradnikov in drugih uslužbencev — kakor se to sedaj tukaj prakticira — podjetju ne more ravno koristiti, je pač jasno in uvidi to že vsak otrok, le sedanje vodstvo smatra menda to kot nekaj „sport“, ki ima seveda tudi svoje posledice. No, če je kdo sladek, če zna po drugih tovariših-uradnikih dobro udrihati, če je njegovo obnašanje tako, da si mora vsak čas kdo sodnijskim potom od njega zahtevati zadoščenja, potem je tudi pri vodstvu dobro zapisan, potem sedi na toplem. — Da pa mora vsled takega skrajno krivičnega postopanja med drugimi res dobrimi uradniki vreti, da so upravičeno skrajno nezadovoljni, je pač naravno! — Slovenski uradniki morajo vsled žalostnih razmer in večasih iz jako dvomljivih vzrokov odhajati in na njih mesta prihajajo drugi slovenski t. j. poslovnega jezika v govoru in pisavi nezmožni. Tudi to dejstvo služi menda v povzdigo (?) „narodnega“ podjetja. — Čudno se nam zdi, da upravni svet, ki sestoji baje iz samih inteligentov, tega ne vidi ali pa noče vi-

deti in upoštevati, in če je to slednje resnica, potem soglašam s takim početjem in je ravno tako obsojanja vredno. — Sicer pa, če bode šla stvar v tem toku naprej, bode prepričani, da pride dan, ko tega se ne bode mogli veseliti. Toliko za danes; v kratkem mogoče nadaljevanje! — — — — —

Opazovalec.

e Iz laškega okraja. „Narodni List“ je v št. 3 imenoval nekatere občine laškega okraja „sveži misli napredka se nepristopne“. Tako torej, kdo misli s svojo glavo, in ne z glavo celjskih doktorjev in liberalnih učiteljev, ga takoj ozmerjajo, da je nepristopen sveži misli napredka, da je nazadnjak. To pa je zares svobodomiselnost! Kdor se jim brezpogojno ne uda, ga takoj napadejo. Mi pa s svojo kmečko pametjo mislimo, da je to le slepa pokorsčina. Vendar pa mi kmetje hočemo napredovati, čeprav ne tako, kakor bi bilo Narodni stranki ljubo. Agitirati hočemo od hiše do hiše, poselimo za dobre časnike. Saj nas na tem polju čaka še mnogo dela, posebno v občini Marija Gradec, Sv. Kristof, Jurkloster, Loka. Časnike „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“ moramo še mnogo bolj razširiti, naj bo gospodom pri Narodni stranki ljubo ali ne, da bomo tako napredovali čeprav nas liberalci imenujejo nazadnjake. To bo tudi najboljši odgovor na napačne naših nasprotnikov. Kmet volilec.

e Sv. Lenart nad Laškom. Dozdeva se, da je zanimanje za „Štajerca“ začelo zmrzovati. Ko bi bile boljše opore, bi se bilo, a sedaj se vedno povdarja, štiri giftne krote imamo, a te niso Bog ve kaj. Eden se bo spufal, eden ne sme nič imeti, eden sploh nič nima, četrti pa je mož čudak, sam za-se, ki svoje politiko samo žvižga. Mi pa imamo skupno samo eno željo, da bi radi prej ko mogoče „Štajercu“ in liberalizmu sploh zažvižgali — marš!

e Volilcem Terglava. Velikodušna Narodna stranka nam baje privoščil našega Terglava. „Naj ga imajo, za teh pet dobrih mesecev se ne pulimo. Ko bi hoteli mi drugače nastopiti, bi gotovo zopet zmagali. No, pa naj imajo pristaši Kmečke zveze tudi malo, saj kratko veselje v Savinski dolini. Tako govorijo vzlovoženi liberalni volilci po krmah. Liberalci, naj vam bo v vaše pomirjenje povedano, da ste že bili dovolj delavni. Saj je vaši delavnosti „Slov. Narod“ tik pred volitvijo slavo pel in vam zmago prerokoval. Za buteljne ste imeli na neki veselici vse tiste kmete volilce, ki bi morebiti volili g. Terglava — kmeta in domačina. Časi se pač spreminjajo in mi (liberalci) se spreminjamo v njih. Lani ste hoteli imeti domačega kmeta v državni zbor, Povalej je „državni uradnik, pa še učeni doktor“; letos ste pa vendar le hoteli imeti v deželni zbor Zdolška, ki veliko zna, ki ima šest latinskih sol, ki lepo nemško govori, dočim Terglav se dobro pisati ne zna. Liberalci, kakor ste lagali lani, tako ste lagali letos. A lani se vam je posrečilo. Kaj? Vi niste delali? Uradno ste ljudi silili, s preklicevanjem pri cerkvi, da se naj nobeden ne zmoti, da bi volil Terglava. A vse zastoj. „Slov. Narod“ v že omenjeni številki govori, da bo zmaga v jesenskih volitvah zopet na strani Kmečke zveze, tiste stranke, ki je zmagala zdaj. Če je še sedaj z vsemi drugimi liberalnimi listi istega mišljenja, ali ne, nam je vse eno. Za nas velja: pošteno delajmo!

Savinčan.

e Dramlje. Dva doktorja za pričo in pravi namen nagrobnega govora za rajnim Rajhom. Pri „Nar. Listu“ vstajajo novi nasprotniki za župnika in krščansko besedo. V številki pred Svečnico, 30. januarja, tajita z obilnimi besedami oba doktorja Rajha iz Celja in Gradca, da bi župnik bil v nagrobnem govoru za njihovim očetom to izrekel, kar je prinesel „Slov. Gospodar“ v sredi januarja. V sredi dopisa se pa nehote zaleti doktorjema, da po trditvi resnice dopisa v „Gospodarju“. Tam pišeta do besede, da je župnik med drugim govoril: „Če student le ne čuti poklica za duhovski stan, je že boljše, ako si zbere drug stan.“ „Dijak, ki nima poklica za duhovski stan, torej lahko postane na primer profesor, odvetnik ali sodnik, ostati pa mora naroden in zvest svetni veri.“ Prav s temi besedami potrjuje doktorja dve tretjini jedra v „Gospodarju“, samo gospodarstva ne omenita. Hvala za legaliziranje. Zakaj je župnik imel nagrobni govor? Ali zato, kakor pravita doktorja, ker je župnik do doktorjev očitno svojo mržnjo kazal, se preden jih je sploh osebno poznal? Župniku ni znano, da jih je kje žalil. Povejta, kje in kaj! Ali je župnik govoril kot nasprotnik inteligence? Težko, če bi doktorja ravnala prav pri obravnavah, ako bi potrebne dokaze za svoje trditve drugim prapuščala, kakor to storita v našem slučaju: sama trdita, da je župnik nasprotnik inteligence, ko je treba to dokazati, se umakneta drugim. Govorita, kadar že imata dokaze skupaj. Je res hotel župnik doktorja narisati kot brezobzirna izsesatelja svojih starišev? Dokler ni tega župnik v „Nar. Listu“ bral, ni na to nikdar mislil. Zakaj je pa župnik navduševal k delu za gospodarstvo, za slovensko narodnost in k zvestobi v sveti veri, in pa ravno ob odprtjem grobu prdruglega in nepozabnega očeta? Na novo je hotel opozoriti na vero, ki je najpoglavitejši pripomoček, da se človek nekaj zopet zedini s tistimi, od katerih se moramo pri grobu za celo življenje s krvavečim srcem ločiti. Poglavitni namen govora je bil torej, tudi oba g. doktorja potolažiti, nič pa žaliti.

e Dramlje. Šola je pri nas zaprta, ker je veliko otrok zbolelo na nalezljivih boleznih.

o Frankolovo. Terglavove zmage smo razun dveh vsi Frankolanci silno veseli in kar, razočarani smo bili, ko smo zvedeli nepričakovano novice, da je izvoljen in da je izmed 40 pri nas oddanih glasov dobil Zdolšek samo dva in še ta dva glasa sta neki tako žalostno čivkala, kar pa je najlepše, čivkala sta oba pod eno streho. Od zadnjih volitev smo v smislu Kmečke zveze dobro napredovali, pridno smo agitirali, zdaj smo dobili korajžo in kar veselimo se prihodnjih deželnozbornih volitev; takrat namreč hočemo spet pokazati, da pri nas ni prostora za gnili liberalizem. Pretečeno nedeljo sta v tukajšnji občinski pisarni, kjer je nastanjena „Posojilna knjižnica“, predavala dva mladeniča o socialnem tečaju v Celju, kar bodeta o priliki še nadaljevala. — Influenca tudi pri nas zelo korajžno nastopa, v nekaterih družinah je poskusila vse osebe; a sedaj pojevajo njeni napadi. — V naši lani sta umrla pretečeni mesec kar dva Radeckijeva veterana, Ivan Dobrajc in Jurij Gorenšek, kot občinska ubožca, kar je tudi tretji, še tukaj živeči Radeckijev vojak, Marko Brezlan; vsi trije so si zaslužili kaj boljšega kot je občinska ubožnica. Žalostno! Frankolski fantje.

o St. Jurij ob juž. žel. Tukajšno postajo bodo zdatno razširili. Komisija bo dne 9. marca.

o Gornjigrad. V štev. 17. „Slov. Naroda“ z dne 22. jan. t. l. si pod napisom: „Klerikalna posojilnica“ hladi nekdo svojo jezo radi tega, ker se je v Gornjemgradu osnovala nova kmečka posojilnica na rajfajznom načinu. Najprej se obregne ob g. Pušenjaka, ki se pa za te komplimente gotovo ne bo veliko zmenil. Posebno hud je na duhovnike gornjegrajske in novostifškega, ker so bili tako predrzni, da so pomagali uresničiti že davno željo ljudstva po svoji lastni, res kmečki posojilnici, pa si za to niso izprosili dovoljenja pri neki gotovi gospodi. Opozorili bi dopisnika „Slov. Naroda“ na oni pregovor o vrvi v hiši obešenca. O župniku v Novostifci ne more nihče reči, da bi bil kedaj dano besedo snedel. Ne vemo pa, če bi bilo nekaterim prijetno, če bi se začelo razpravljati o neki častni besedi za časa volitev Žičkar-Hribar. In kaj bi rekli nekateri, če bi se zopet vzbudili nočni strahovi, ki spijo po kletih? Dopisnik pravi, da stara posojilnica ne bo trpela veliko škode radi nove. Zakaj potem ono jezlivo zadržanje? Je pač težko gledati, da katoliški kmetje s svojim denarjem sami gospodarijo. Nihče ne bo nikogar silil, da da svoj denar v novo posojilnico. Vsak kamor bo hotel. Zmerjanje započeta dela ne bo ustavilo.

o Iz Gornjegrajskega. V zadnjem dopisu o naših volitvah v okrajni zastop se čudno bere, ko dopisnik izpušča svojo jezo, ker se izvoljeni načelnik rad piše Scharb. Ne pove pa, da je ravno dopisnikova stranka pri državnozbornih volitvah s Scharbom bila v prijateljskih razmerah. Pri volitvi načelnika so se pač ravnali po tem, kaj je manjše zlo. Zakaj se zastopniki obeh dolin niso sporazumeli? Naj se pogleda na postopanje Zadrečanov pri volitvi kmečkih občin, pri kateri se je savinska stran popolno ob steno porinila in odgovor je dan. Čudno je slišati, če se oni, ki je enega natapel, jezi, da mu ta tepeni ne pomaga koga tretjega tepsti. Torej drugokrat več pametnega prevdarka od začetka.

o Iz gornjegrajskega okraja. Volitve so za ta okraj pokazale, da kranjska liberalna Drukarjeva in Kočbekova politika s sodnijskim priveskom Zdolšekom — ni za naš okraj. Škoda, da Drukar in Kočbek ne nista železnice napravila, da bi se odpeljala, odkoder sta k nam prišla. Zakaj tem ljudem nihče ne zaupa, razen par zabitih liberalcev. In kako tudi!! Drukarju se morajo računski popravljati! Kočbekove pogodbe pa za sole nič ne veljajo. Če četa gospoda o tem kaj več zvedeti, se jima bode postreglo! — Volili smo pa tako: Okolica Mozirje: 76 Terglav, 2 Zdolšek. Ta dva sta gotovo pustnjaka! Rečica: 40 Terglav, 4 Zdolšek, so pač liberalni učitelji vmes, kakor pri kmečki juhi žafran. Kokarje neki 15 Terglav in Zdolšek 15. Nevedni Zadrečani, kdo bi jim zameril, če imajo nekdanjega kapucinskega fratra za učitelja! Bočna: 49 Terglav, 32 Zdolšek. No Peter, si še prelahek, če je tudi velika kibla Zmavca zraven! Novaštifa: 35 Terglav, 11 Zdolšek. Ako Kelc niti Tvoji učenci za Te ne marajo, ker je že celo zarod tukaj — so ure Tvojeja županovanja štete. Ljubno: Terglav 60, Zdolšek 6. Vsi Grili in sodnijskih zadrugarjev privesek, s shodom v nedeljo poprej, ni nič izdalo. Luče 117 Terglav, Zdolšek —. Solčava: 37 Terglav, Zdolšek —. Zdj pa seštejno in vsem povejmo, da kdor tukaj dela liberalno politiko — je sovražnik našega okraja in hujskač.

o Samomor. V Hrastniku se je ustrelil 19letni začasn učitelj Verdaj.

o Dol pri Hrastniku. Materijal za zgradbo nove cerkve, ki se bo začela graditi v spomlad, farani pridno dovažajo. Apna imamo že zadosti. Sedaj vozijo les, ki so ga darovali domačini in pa naši sosedi Sentjederčani in Trbovljčani. Pesek je daroval g. Alojz Igričnik, in rudarji so prevzeli, da ga nakopljejo. Pristrčna hvala vsem! Zgradbo nove cerkve je prevzela razun fesarkega dela, znana firma Toenies iz Ljubljane.

o Na Teharjih pri Celju je umrl vobče spoštovani Franc Kvac, oče g. Ivana Kvaca, nadučitelja v Smartnu v Rožni dolini.

o Grobelno. Dobili smo novega postajenačelnika Slovenca, g. Randl iz Radeč.

o Vrblje. Vaški županski stolce se je pri nas prevrgel samcu, ki sliši na ime „Joža Bališ“. Kakšno alogo je ta samec skozi celo leto igral, bo natančno

popisala „Straža“. Za danes pribijemo resnico, da se je Joža skozi ves čas laskal naši duhovščini pa samo za to, da bi jo pred narodnimi strankarji opravljal. Joža, zato si pa zaslužil, da si iz županskega stolca pade. Živel novi župan Cokan!

o Braslovče. V 5. štev. „Slov. Gospodarja“ se neki dopisnik čudi, da so na Zdolšekovem shodu v Žalcu v navzočnosti državnega poslanca g. Robleka leteli pfuj-klici na g. dr. Povaleja, pa jih ni svaril. Mi pa, ki g. Robleka od blizu poznamo, se nič ne čudimo. On je sam toliko olikan, da je na volilnih shodih v Braslovčah, na Polzeli in v Žalcu našega kandidata g. Terglava imenoval vedno le „čepurja.“ Nasprotno pa g. Terglav ni nikoli žal besede rekel o g. Robleku. Kedo je potem bolj olikan? Ali ni res, da je pri liberalnih tisti najbolj izobražen, ki zna po nasprotniku, posebno pa po duhovnikih udrihati? Liberalca boš najložje po tem spoznal, da se s svojim krščanskim življenjem hvali, toda krščanskih dolžnosti ne izpolnjuje, in da zna svojega političnega nasprotnika zasramovati. Se več takih primer bi lahko naštel, pa naj bo za danes dovolj.

o Savinska dolina. Pri nas vlada veliko veselje nad zmago našega savinskega rojaka g. Terglava. Sel je odkrito v boj kot kandidat Slovenske kmečke zveze. In tudi Savinska dolina ga je volila z večino glasov. Naša dolina, nikdar ni bila v taboru liberalne stranke. Pri zadnjih volitvah je nastopila za Robleka, ker je rojak in ker je zatrdel, da ni kandidat nobene stranke, tudi liberalne ne. Seveda, sedaj že vidimo, da je popolnoma v zanjah liberalne stranke, in ako bi sedaj nastopil zopet Roblek kot kandidat in sicer odkrito kot kandidat liberalcev, bi ne dobil več večine. G. Roblek pa se nam vedno ni povedal, zakaj nam je pri volitvah pravil, da je neodvisen, ko pa je bil izvoljen, se je udal Kukovu in Spindlerju. To hočemo vedeti in Roblek naj govori, zakaj je bil tako neodkritosrčen?

o Umrla je v St. Pavlu v Sav. dolnji baronica Hackelberg.

o Zalec. Strastni in zagrizeni Narodni strankar in župan Sirca je na dan izvolitve Terglava odpustil iz službe večletnega zvestega tajnika Zupanca, ker je, kakor strankarji pravijo, klerikalni agitator. Sprejel je v občinsko pisarno g. Mikuša, za občinsko tajništvo gotovo nesposobnega moža. Ta nesposobni Mikuš trka sedaj na Zupancova vrata in ga prosi, naj ga v tajništvu podučuje. Smešno to. Iz službe Zupanca izženejo, kruh mu vzamejo, in sedaj jim naj še roboto dela. Tako plemenito ravna g. Sirca z uslužbenci.

o Mozirje. V nedeljo dne 2. svečana se je vršil v Mozirju občni zbor rokodelske zadrage občin Mozirje, Rečice in Kokarje. Udeležilo se je lepo število zavednih rokodelcev. Prečital se je zapisnik zadnjega občnega zbora, a prezrla se je ena odborova seja, ki se je še-le na opomin enega odbornika prečitala. Pri prečitavanju pa se je razvidilo, da je odbor dovolil poravnati primanjkljaj neke veselice iz zadrage blagajne in pa načelniku 20 K nagrade. Pri občnem zboru se je dala ta nagrada na glasovanje in je isti s 15. proti 6. glasom to nagrado odbil. S tem so gotovo pokazali g. načelniku veliko nezaupnico in g. načelnik je na to presenečenje rekel, da odstopi. No, saj čas bi že bil, a mi ne verjamemo, ker se je baje tudi pri požarni brambi izrazil, da načelnikštva niti za 500 ne prevzame več. No, in sedaj? Ali upate, da boste dobili več nego 500 nagrade? G. načelnik, pričakujemo, da boste tako značajni, da vaša obljuba ne smukne skozi raztrgani žep in da ostanete mož beseda.

o Galicija pri Celju. Tudi v našem zagorskem kotu so pri volitvi minoli mesec imeli hude agitatorje za liberalnega kandidata Zdolška. Iz žalske fare je prišel agitator znani Ocvirk, ki je cel teden pred volitvami hodil okoli, tako da si je gotovo par škornjev raztrgal. Pravil je o Zdolšku, da je neki silno zbrihtan in študiran. Celu pred cerkvijo je oklical Zdolšekov shod, čeravno je to delo občinskega sluga. Pri Reherju je bil potem liberalen shod, ki je imel edino ta uspeh, da ni nobeden kmet šel k Reharju. In na dan volitve so liberalci popolnoma pogoreli. Živio Kmečka zveza!

o Sličina pri Celju. Dne 5. t. m. po večernih ima tukajšno bralno društvo v lastnih prostorih svoj občni zbor. Obilne udeležbe prosil odbor.

o Bralno društvo na Ljubnem ima dne 9. febr. po večernih svoj redni občni zbor z običajnim vspeškom.

Brežiški okraj.

b Kozje. Dne 26. prosinca je veselica Gospodarskega bralnega društva vse udeležence zelo zadovoljila. Dekleta so izborno igrale, prav iz srca smo se vsi smejali priprosti Mariji. Zelja vseh je, da se igra ponovi. Tudi petje je bilo lepo. Vrta dekleta, le tako naprej. Prihodnjič nastopijo tudi naši fantje z eno mično igro na oder.

b Za kozjanski okraj je pridobil državni poslanec dr. Korošec 9380 K podpore, katera se bode delila dne 14. februarja v Kozjem.

b Za severniški okraj je dobil državni poslanec dr. Benkovič državno podporo, ki se bode delila dne 15. februarja v Sevnici.

b Zagorje. Dne 1. svečana je umrl po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, nadučitelj Janez Hočevnar v 49 letu svoje starosti.

b Bizeljso. Dne 12. dec. prošlega leta je g. dekan iz Vidma v družbi mnogih duhovnikov blagoslovil našo preslikano cerkev in prenovljene oltarje. Mnogobrojno ljudstvo je imelo veliko veselje, veliko radost tudi g. župnik Pavlič. Komaj pa je dober mesec dni preteklo, 22. jan. je zopet ta prijazna cerkev nabito polna vernikov, nizek holm mrgoli ljudstva, zvonovi tužno pojo, črna zastava raz zvonik naznanja tužno, nepričakovano novico o smrti gosp. župnika Pavliča. Silno prehlajenje, pljučnica, oslabelo srce je še tako mlademu, komaj 46 letnemu gospodu pretrgalo nit življenja. G. duh. svet. in dekan kozjanski Tomažič mu govori slovo, 28 duhovnih sobratov jedini svoje glasove v mrtvaško molitev za ranjčim, domači in tuji farani hitijo se posloviti od dobrega gospoda. Da, dober je bil, to je sodba vseh, predober. Poslanci občine Hajdine, kjer je bil časten občan, mu položijo krasen venec na krsto, domači prijatelji so mu istotako darovali prelepe vence, vse sosedeje župnije, Hrvatje, tudi Savinčani so zastopali. — Rajni je bil dober gospodar, lepo je tudi oskrbel svoj odhod iz tega sveta. Ni se bal smrti, pričakoval je je, lepo mirno je sprejel sv. zakramente in napravil oporoko, v kateri je postavil župnijsko cerkev za glavnega dediča. Bizeljanci bodo še-le sčasoma videli, kaj so z g. župnikom zgubili. Dobri, predobri Ivan, počivaj v miru!

b Kozje. Kmet. podružnica za kozjanski okraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 16. februarja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Gučka v Kozjem s sledečim vspeškom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev delegata za skupščino v Gradcu. 5. Slučajnosti.

Najnovejše novice.

Kmečki denarni zavod v Mariboru. Že mnogokrat se je izrazila želja, da bi se ustanovil v Mariboru kmečki denarni zavod, kakor ga ima katoliška kmečka organizacija za Zgornje in Srednje Štajersko v Gradcu. Denarni zavod nemške kmečke organizacije v Gradcu je imel pretečeno leto nad 16 mil. kron prometa. Zakaj bi podobnega zavoda ne imeli slovenski spodnještajerski kmetje? Pri takem zavodu bi lahko v sili dobivali potrebna posojila, v tak zavod pa bi nalagali tudi svoj prihranjeni denar. Danes svojim pristašem lahko naznanimo veselo vest, da se je po vzgledu graškega kmečkega denarnega zavoda za Slovenski Štajer osnoval in ustanovil tudi v Mariboru denarni zavod pod imenom: „Spodnještajerska ljudska posojilnica.“ Ta zavod bo začel v kratkem poslovati. Svoje pristaše že zdaj opominjamo na to, da novo ustanovljeno posojilnico povsod priporočajo in se je povsod poslužujejo. Da so ustanovitelji nove posojilnice prav zadeli, dokaz temu je to, da so novo posojilnico liberalni listi „Domovina“, „Narodni List“, „Slov. Narod“ itd. napadali že poprej, predno je bila ustanovljena. Taki napadi bodo v prihodnje novo posojilnico katoliško mislečim Slovincem na Spodnjem Štajerskem najboljši priporočali. O novi posojilnici bomo v prihodnjih številkah „Slov. Gosp.“ še natančneje pisali. Za danes pozivljemo svoje prijatelje in pristaše, da natančno prevdarijo in pretresejo to-le vprašanje: Ali bi ne bilo nespametno, da bi verni katoliški Slovenci še z naprej podpirali s svojim denarjem liberalne posojilnice, ki potem denar porablja v boju zoper katoliško misleče ljudstvo in z njim povspospejuje zgolj liberalne namene.

Socialni kurz v Slovenjgradcu se začne v ponedeljek 10. februarja ob 9. predpoldne. Vršil se bo v gostilni g. Lovenca Rudl, po domače Petrič, v Starem trgu tik Slovenjgradca. Mladeniči in možje, v obilnem številu na ta kurz! Za prenočišče in hrano je preskrbljeno.

V proračunskem odseku je v sredo dne 5. februarja govoril državni poslanec dr. Korošec k postavki: sol. Zahteval je, da se tudi sol za kuhinjo in za živino daje za ceno, ki jo stane pridelovanje. Po tej ceni se daje sol za tovarne.

S. K. S. Z. Zavoljo socialnega kurza v Slovenjgradcu prihodnja odborova seja ne bo 13. febr., temveč 20. febr.

Tridnevica. V spomin 50 letnice d'klar se je prikazala Mati božja v Lurdu na Francoskem, se bode obhajala 9., 10. in 11. februarja v baziliki Matere Milosti v Mariboru slovesna tridnevica. Na slavnostni dan, t. j. 11. febr. bode imel prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik slovesno pontifikalno sv. mašo lurski Materi božji na čast. Pričakujemo za to velepomembno slavnostno obletnico veliko požnih Marijinih častivecv!

Prestavljjen je vladni komisar dr. Terglav iz Celja v Ptuj.

Vreme se je naenkrat spremenilo: začel je pihati mrzel izhodni veter, ki nam je prinesel precej snega; pravijo, da se bo še-le sedaj zima prav pričela.

Vinogradniki, ki so zadnje jesen prosili pri dež. odboru za cepleno trsje, a ga niso dobili, naj blagovolijo to po dopisnici javiti podružnici e kr. kmet. družbe v Ljutomeru.

Liš'ca uredništva.

Nekatere dopise smo morali izpustiti, ker nam vedno predšdnji dan zmanjka prostora. Zato prosimo, gg. dopisnike: kolikor mogoče kratko!